

Vergaderjaar 2018–2019

31 765

Kwaliteit van zorg

Nr. 401

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR MEDISCHE ZORG

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 9 april 2019

Uit de Regeling van werkzaamheden van donderdag 14 maart kwam het verzoek van lid Van Brenk (50PLUS) voor een brief aan de Kamer over de berichtgeving¹ dat tientallen bedrijven illegaal lipfillers zetten (Handelingen II 2018/19, nr. 63, item 5).

Hierover zijn tevens Kamervragen gesteld door het lid Van den Berg (CDA) en leden Ploumen en Kerstens (beiden PvdA) (Aanhangsel Handelingen II 2018/19, nrs. 2234 en 2235). De antwoorden op deze vragen zijn gelijktijdig met deze brief aan uw Kamer gezonden.

Vorbehouden handeling

Het injecteren van fillers is een voorbehouden handeling als bedoeld in artikel 36 van de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (Wet BIG). Voorbehouden handelingen mogen alleen door een daartoe bekwame en bevoegde BIG-geregistreerde beroepsbeoefenaar of in opdracht en onder toezicht en verantwoordelijkheid van een bevoegde BIG-geregistreerde beroepsbeoefenaar door een niet zelfstandig bevoegde worden uitgevoerd. Hierbij moet wel worden voldaan aan de vereisten zoals deze door de wet zijn vastgesteld. Dat praktijken, zoals uit de berichtgeving naar voren komt, niet voldoen aan deze eisen vind ik zorgelijk.

Per 1 april 2019 is een wetwijziging Wet BIG in werking getreden. Met de wijziging van de Wet BIG is verduidelijkt dat óók behandelingen met een cosmetisch doeleinde onder de Wet BIG vallen. Er kan nu geen misverstand meer over bestaan dat niet alleen medische, maar ook cosmetische ingrepen onder het tuchtrecht vallen, en dat de betreffende zorgverleners moeten voldoen aan de eisen zoals vastgelegd in de Wet BIG. Het

¹ <https://nos.nl/op3/artikel/2275880-bulten-en-littekens-tientallen-bedrijven-zetten-illegaal-lipfillers.html>

injecteren van fillers is voorbehouden aan daartoe aangewezen beroepsbeoefenaars.

Cosmetische behandeling minderjarigen

Ik vind het schokkend dat er in Nederland kennelijk nog steeds fillers worden toegediend aan jongeren onder de 18 jaar. Cosmetische behandelingen zonder medische noodzaak zijn verboden bij minderjarigen. Dit is vastgelegd in een veldnorm waar de IGJ op toeziet en handhaaft.

Toezicht IGJ

De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) besteedt in haar risicotoezicht aandacht aan dit onderwerp, want fillers plaatsen bij patiënten onder 18 jaar is niet toegestaan, behalve als het een medische noodzaak betreft. Het toezicht op het uitvoeren van cosmetische ingrepen, waaronder het zetten van fillers, vindt risicogestuurd (proactief) en op basis van meldingen en signalen plaats.

De IGJ heeft vijf signalen van cosmetische ingrepen onder de 18 jaar en twee meldingen ontvangen. In zes gevallen was er sprake van het toepassen van fillers. Een van de twee meldingen heeft na onderzoek geleid tot het vragen om verbetermaatregelen, de andere melding is in behandeling.

Het is belangrijk dat patiënten zich melden bij de IGJ op moment dat zij schade hebben ondervonden van een behandeling of anderszins vermoeden dat er niet binnen wet- en regelgeving gewerkt wordt. De IGJ kan vervolgens onderzoek doen en indien nodig handhavend optreden. Meldingen kunnen gedaan worden bij het Landelijk Meldpunt Zorg.

Kwaliteitskader Cosmetische Geneeskunde

Een belangrijke ontwikkeling voor de kwaliteit van cosmetische ingrepen is de ontwikkeling van het Kwaliteitskader Cosmetische Geneeskunde. Het Zorginstituut heeft eind 2018 de verantwoordelijkheid voor de realisatie van het Kwaliteitskader Cosmetische Geneeskunde overgenomen conform haar wettelijke doorzettingsmacht². Het kwaliteitskader beschrijft wat wordt verstaan onder goede cosmetische zorg en de bekwaamheidseisen voor het mogen uitvoeren van cosmetisch geneeskundige behandelingen. Het injecteren van fillers valt onder de reikwijdte van dit kwaliteitskader. Naar verwachting wordt dit kwaliteitskader rond de zomer door de Kwaliteitsraad vastgesteld en aangeboden voor opname in het Register van het Zorginstituut.

Voorlichting

Het is belangrijk dat mensen zelf een goede en bewuste keuze maken wanneer ze nadenken over een cosmetische ingreep. Om een goede keuze te maken kunnen mensen vooraf informatie vragen aan hun behandelaar. Zoals ik u eerder heb laten weten in de brief over de patiëntveiligheid van implantaten (Kamerstuk 32 805, nr. 65) ondersteun ik de campagne «Samen beslissen, 3 goede vragen» van de Patiëntenfederatie Nederland en de Federatie Medisch Specialisten van harte.

De campagne stimuleert het goede gesprek tussen arts en patiënt. Patiënten krijgen het advies 3 vragen te stellen; Wat zijn mijn mogelijk-

² <https://www.zorginstituutnederland.nl/actueel/nieuws/2019/01/23/zorginstituut-neemt-regie-over-bij-ontwikkeling-kwaliteitskader-cosmetische-geneeskunde>

heden?; Wat zijn de voor- en nadelen van die mogelijkheden?; Wat betekent dat in mijn situatie?

In aanvulling op deze campagne heb ik een hulptool voor cosmetische ingrepen laten ontwikkelen om mensen bewust te maken van de mogelijke risico's en verder te ondersteunen bij het stellen van de juiste vragen voorafgaand aan een eventuele behandeling. Daarnaast kunnen mensen op de website van de rijksoverheid (www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/cosmetische-ingrepen) betrouwbare informatie vinden over cosmetische ingrepen.

De Minister voor Medische Zorg,
B.J. Bruins